

Woensdag 16 april 2025

## Elektriciteitsprijs zucht onder zon en tarieven

*Als gevolg van de recessievrees die voortkwam uit de handelsoorlog, gecombineerd met een relatief lage vraag naar fossiele elektriciteitsproductie, bereikte de EU-ETS prijs vorige week een dieptepunt. De (voor nu) afgezwakte handelstarieven en partijen die met de huidige lage prijsniveaus posities innemen, spelen een belangrijke rol bij het herstel dat momenteel zichtbaar is. Daarnaast zijn Nederlandse en Europese cijfers gepubliceerd over de uitstoot van ETS-bedrijven. Hoewel Nederlandse cijfers praktische inzichten verschaffen over de voortgang van de energietransitie, dient het gebruik hiervan zorgvuldig geïnterpreteerd te worden in een op EU-niveau opererend emissiehandelssysteem. Op EU-niveau was de uitstootreductie groter dan het emissieplafond noodzakelijk maakte, wat mogelijk implicaties heeft voor de marktstabiliteitsreserve en daarmee voor de ETS-prijs op de langere termijn.*

*Op de elektriciteitsmarkt kende met name het maandcontract een scherpe prijsdaling. De prijsdaling op de gasmarkt als gevolg van de handelstarieven en een toename van het verwachte aantal zonuren zijn hier verantwoordelijk voor. Het jaarcontract staat ook onder druk, zij het in mindere mate. De noodzaak voor het vullen van de relatief lege gasvoorraden legt voorlopig een bodem voor de gasprijs, die doorwerkt in de elektriciteitsprijs. Op de onbalansmarkt werd op 10 april een aantal keer een extreem prijsniveau van EUR 1.895/MWh bereikt. Dit fenomeen is moeilijk los te zien van het feit dat inkoop op de day-aheadmarkt is ingedeeld in handelsblokken van een uur. Met een aanstaande verandering van handelsblokken van een uur naar een kwartier zou het risico op deze extreme onbalansprijzen moeten afnemen.*

## Handelstarieven zetten ETS-prijs onder druk

Het negatieve sentiment ten aanzien van de macro-economische vooruitzichten heeft voor een prijsdaling op de ETS-markt gezorgd. Minder economische activiteit schept de verwachting van een op termijn lagere vraag naar ETS-rechten vanuit de industrie.

De neerwaartse prijsdruk op de energiemarkten, samen met een lage vraag naar fossiele elektriciteitsproductie, drukte de spark en dark spreads, wat ook tot uiting komt in de ETS-prijs. Al met al zakte het decembercontract terug tot bijna EUR 60/ton op 9 april. Hiermee werd een dieptepunt bereikt, waarna herstel volgde. Inmiddels handelt het benchmarkcontract op ongeveer EUR 66/ton.

### Volatiliteit vooral zichtbaar in het maandcontract



Bron: LSEG Eikon

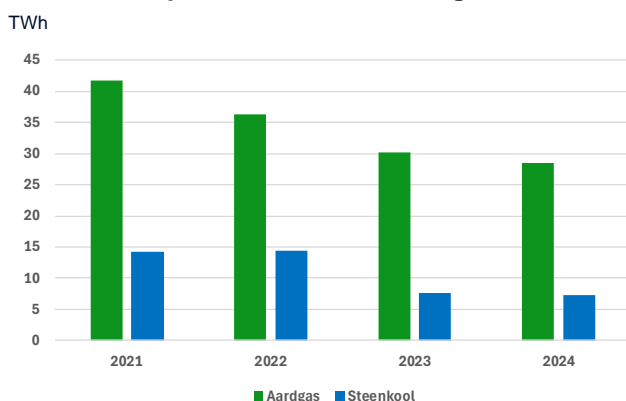
Met de huidige stand van zaken ten aanzien van de mondiale handel zal de ETS-prijs vatbaarder zijn voor macro-economische ontwikkelingen. Hoewel relatief lage prijzen voor tijdelijke oplevingen kunnen zorgen, zijn de macro-economische vooruitzichten niet gunstig.

## Nederlandse uitstoot in een Europees systeem

Begin april publiceerde de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) cijfers over de broeikasgasuitstoot van Nederlandse ETS-bedrijven in 2024. De uitstoot bleek met 2,9% (1,8 miljoen ton) gestegen ten opzichte van een jaar eerder. Dit betekent een trendbreuk ten opzichte van de voorgaande zeven jaar, waarin uitstootdalingen genoteerd werden (op een correctie na de coronapandemie in 2021 na).

Inzoomen op de industrie leert dat er sprake was van een lichte toename van de uitstoot. Dit komt met name op het conto van de staalindustrie, waar onderhoud in 2023 voor een relatief lage uitstoot zorgde. In de elektriciteitssector bleef de uitstoot min of meer gelijk. Hoewel de elektriciteitsmix voor een groter deel uit hernieuwbare energie bestond, nam tegelijkertijd de elektriciteitsvraag toe. Daardoor bleef de absolute hoeveelheid uitstoot uit kolen en gas nagenoeg gelijk ten opzichte van 2023. Een lange periode van *dunkelflaute* eind 2024 en (opnieuw) de extra productie in de staalindustrie waren hier voornamelijk debet aan.

### Elektriciteitsproductie uit kolen en gas in NL



Bron: Nationaal Energie Dashboard

Op EU-niveau daalde de totale ETS-uitstoot met 5%. Opmerkelijk is in dit licht de berichtgeving vanuit de Europese Commissie, waarin gesteld wordt dat de EU op koers ligt om het beoogde reductiedoel voor de ETS-sectoren in 2030 te halen, namelijk 62% ten opzichte van 2005 (momenteel is dit 50%)<sup>1</sup>. Doordat het EU ETS een afnemend emissieplafond heeft is het een logisch gevolg (en daarmee weinig nieuwswaardig) dat het reductiedoel van het EU ETS gehaald wordt<sup>2</sup>.

## Werking marktstabiliteitsreserve beïnvloedt ETS-prijs

Hoewel de naam 'lineaire reductiefactor' dat wel doet vermoeden, neemt het emissieplafond van het EU ETS in de praktijk niet (perfect) lineair af. Er zijn verschillende oorzaken, zoals *backloading* (het uitstellen van uitgifte van emissierechten) en *banking* (bewaren van emissierechten voor later gebruik) die tot gevolg hebben dat de afname van het emissieplafond in de praktijk een wat grilliger verloop kent.

<sup>1</sup> [https://climate.ec.europa.eu/news-your-voice/news/eu-emissions-trading-system-has-reduced-emissions-sectors-covered-50-2005-2025-04-04\\_en](https://climate.ec.europa.eu/news-your-voice/news/eu-emissions-trading-system-has-reduced-emissions-sectors-covered-50-2005-2025-04-04_en)

<sup>2</sup> Wanneer een bedrijf onvoldoende emissierechten heeft om zijn uitstoot af te dekken, moet het deze rechten vervolgens alsnog kopen. Daar bovenop wordt een boete per emissierecht gehanteerd. Dat maakt het in de praktijk onwaarschijnlijk dat het emissieplafond overschreden wordt.

Waar de Europese Commissie en de NEa geen nieuwsbericht aan wijden, is het effect van de uitstootcijfers op de vraag-aanbodbalans van het EU ETS. Hierin speelt de marktstabiliteitsreserve (MSR) een belangrijke rol. De MSR is een mechanisme dat het aantal te veilen emissierechten kan verhogen (bij een 'tekort' in de markt) of verlagen (bij een 'overschot' in de markt). Het treedt automatisch in werking wanneer het totale aantal emissies in circulatie (*Total Number of Allowances in Circulation*; ook wel TNAC) een boven- of ondergrens bereikt en is bedoeld om meer prijsstabiliteit te geven.

Doordat de emissiereductie van het EU ETS in 2024 op 5% uitkwam, is er in dat jaar meer uitstoot gereduceerd dan het emissieplafond (4,3%) noodzakelijk had gemaakt. Als een gevolg daarvan neemt de TNAC toe. Afhankelijk van hoeveel emissierechten er momenteel in de MSR zitten, heeft de toename van de TNAC een impact op het aanbod van emissierechten op de lange termijn. De werking hiervan is uitgelegd in hoofdstuk vijf van ons [thema-rapport 20 jaar EU ETS](#).

Aan het eind van 2023 waren er 1.112 miljoen emissierechten in omloop (de TNAC). Door deze omvang zou het aantal te veilen emissierechten in het nalevingsjaar 2024 – 2025 afnemen ten gunste van de MSR. Omdat de MSR daardoor in omvang uitsteeg boven zijn bovengrens, trad de zogenaamde annuleringsprocedure in werking. Dit leidde ertoe dat emissierechten in de MSR definitief geannuleerd werden en dus nooit meer op de ETS-markt verschijnen. Als gevolg van de meer dan vereiste uitstootreductie van het EU ETS in 2024 bestaat wederom de kans dat er emissierechten worden geannuleerd. De annuleringsprocedure zorgt er dus voor dat de uitstootreductie van het EU ETS in 2030 groter is dan de van tevoren bepaalde 62% (t.o.v. 2005).

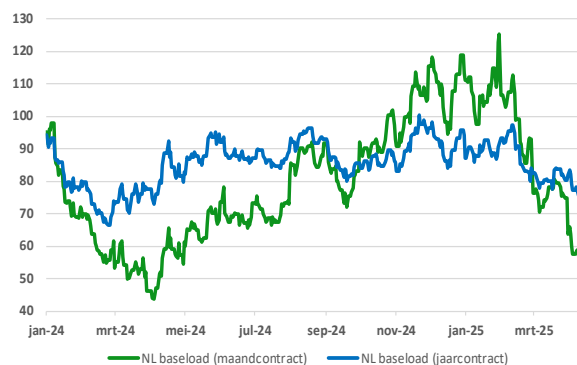
Samengevat betekent dit dat een 'overprestatie' van uitstootreductie in een bepaald jaar in werkelijkheid tot gevolg kan hebben dat het aanbod van emissierechten op de langere termijn daalt. Over de wenselijkheid hiervan kan getwist worden, maar buiten kijf staat dat een 'overprestatie' van emissiereductie ook het gevolg kan zijn van macro-economische factoren, een risico dat momenteel boven de markt hangt. Het ongemakkelijke gevolg daarvan is dat bedrijven via een economische recessie naar hogere ETS-prijzen gestuurd kunnen worden.

## Ook negatief sentiment op de gas- en elektriciteitsmarkt

De ontwikkelingen omtrent de Amerikaanse handelstarieven hebben de energieprijzen onder druk gezet. De daling van de gasprijs veroorzaakte ook een sterke neerwaartse prijsbeweging op de Nederlandse elektriciteitsmarkt. Dit geldt met name voor het actieve maandcontract, dat vanwege de seizoensgebonden toename van (het verwachte) aantal zonuren al lager noteert.

### Volatiliteit vooral zichtbaar in het maandcontract

EUR/MWh



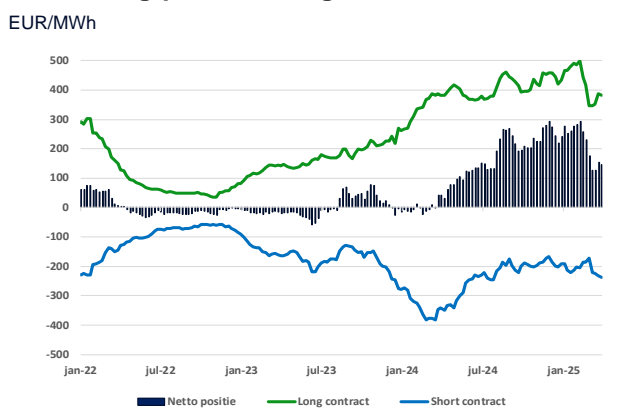
Bron: LSEG Eikon

De handelsoorlog schept de verwachting dat de economische groei in Europa lager zal uitkomen dan eerder geraamd, met mogelijk zelfs een recessie tot gevolg. Hierbij speelt de Chinese tegenreactie op de handelstarieven, waarbij de tarieven op Amerikaanse import drie keer werden verhoogd tot 125%, een belangrijke rol. Dit versterkt niet alleen de mogelijke negatieve economische impact op de wereldeconomie, maar betekent ook dat China sinds februari geen Amerikaans LNG meer heeft geïmporteerd. Hoewel Chinese LNG-import voornamelijk uit Australië, Qatar, Rusland en Maleisië afkomstig is, zal er met name op de spotmarkt toch meer LNG beschikbaar zijn voor Europa. Dit drukt de TTF-prijs. Het gaat hier echter wel om leveringen die China door een relatief milde winter in eerste instantie al niet hard nodig heeft.

De nog altijd krappe vraag- en aanbodsituatie op de mondiale LNG-markt legt echter wel een bodem in de markt. Dit is zichtbaar in de ontwikkeling van het elektriciteitscontract voor levering in 2026. De procentuele daling van het maandcontract (naast dalende gasprijs ook de seizoeneffecten) was groter dan bij het jaarcontract.

Het nog altijd relatief hoge aantal long-posities in de TTF-markt ondersteunt de analyse dat er opwaartse tegendruk is op de gasmarkt. Dit heeft met name te maken met dat er in Europa komende zomer veel vraag naar LNG zal zijn om de relatief lege gasvoorraden weer bij te vullen. Hoewel het aantal long-posities de afgelopen twee maanden wel degelijk stevig is gedaald, zitten marktdeelnemers nog steeds ruim netto long. Gegeven de hoge vraag en de krapte op de markt, is de marktverwachting dat er ruimte is voor een opwaartse prijsbeweging.

**Aantal long-posities hoog ondanks tarieven**



Bron: LSEG Eikon

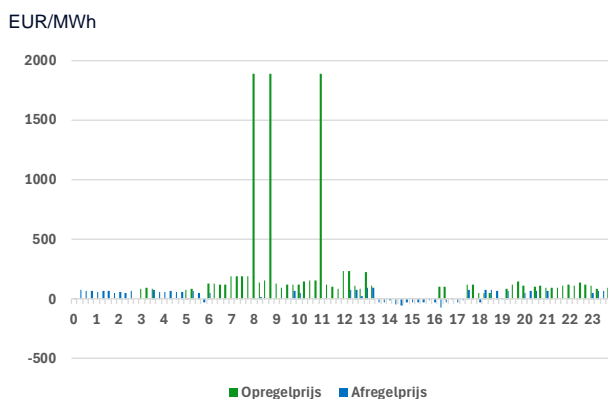
De Europese Commissie (EC) probeert de opwaartse prijsdruk als gevolg van de relatief lege gasvoorraden te beperken door de vulverplichting flexibeler maken. Zo wordt deze niet alleen met twee jaar verlengd, maar liggen er ook enkele aanpassingen op tafel. Hoewel de wet nog door het Europees Parlement moet, lijkt de minimale vulverplichting van 90% sowieso plaats te maken voor een flexibelere doelstelling. Daarnaast is het idee dat de verplichting tussen 1 oktober en 1 december behaald moet zijn, in plaats van vóór 1 november. Een flexibelere vulverplichting zal echter niet voorkomen dat er speculatieve posities worden ingenomen op basis van het gegeven dat er de komende maanden gevuld moet worden. Het vullen van de relatief lege gasbergingen zal daarmee toch in opwaartse prijsdruk resulteren, met name voor levering van gas in de zomer. Hoewel de spread tussen levering deze zomer en de komende winter de goede kant op is gedraaid, is het verschil met ruim EUR 1/MWh nog altijd te minimaal om grootschalige opslag te stimuleren.

**Verandering day-aheadhandel verkleint risico extreme onbalansprijzen**

Op 10 april jongstleden stegen de onbalansprijzen voor het opregelen van vermogen (naar aanleiding van een aanbodtekort) 's ochtends een aantal keer tot het extreme niveau van EUR 1.895/MWh. De

extreme opregelprijzen kwamen onder andere in het eerste kwartier van een uur tot stand, terwijl het opwekvermogen van zonne-energie in die tijd snel steeg. Strikt genomen leidt dit niet per definitie tot de conclusie dat een minder dan verwachte opbrengst van zonne-energie de reden was voor de onbalansprijzen. Het is wel aannemelijk dat deze verschillen tussen verwachting en daadwerkelijke opwek hieraan bijdroegen.

### Onbalansprijzen NL op 10 april 2025



Bron: TenneT

Het feit dat de betreffende onbalansprijzen's ochtends in het eerste (of laatste) kwartier van een uur plaatsvonden, lijkt geen toeval. Dit patroon vindt vaker plaats, met name op zonnige dagen. Dit is voornamelijk het resultaat van het feit dat de handel op de day-aheadmarkt momenteel nog in tijdsblokken van een uur plaatsvindt. Vanaf 11 juni 2025 zal de handel op de day-aheadmarkt van tijdsblokken van een uur veranderen in tijdsblokken van een kwartier. De verandering moet deze oorzaak van extreme onbalansprijzen aanpakken.

De day-aheadmarkt speelt een belangrijke rol bij de handel in elektriciteit uit hernieuwbare energie. De handel die op deze markt in uurblokken plaatsvindt is gebaseerd op de verwachting van vraag en aanbod van elektriciteit. Omdat er steeds meer opwekvermogen van zonne-energie wordt toegevoegd aan het elektriciteitssysteem, stijgt de elektriciteitsproductie van zonne-energie ook steeds harder in de ochtenduren (met name op een zonnige dag). Omdat het opwekvermogen om 9.01 uur fors lager is dan om 9.59 uur, moet een verkoper bij handelsblokken van een uur een keuze maken in de te verkopen hoeveelheid zonne-energie op deze markt.

Het gevolg is dat er in deze gevallen bij handelsblokken van een uur een relatief grote kans is dat verwachting van opwek niet overeenkomt met daadwerkelijke opwek. Dit zorgt voor onbalans. Doordat de handel op de day-aheadmarkt wordt aangepast naar tijdsblokken van een kwartier, neemt dit risico af. Immers, aanbieders van hernieuwbare elektriciteit kunnen per kwartier beter inspelen op de daadwerkelijke opwekking van zonne-energie.

### Duitse coalitieakkoord: meer gas en hernieuwbaar, minder kolen

Op 9 april is er een coalitieakkoord gesloten tussen CDU/CSU en SPD. De Duitse industrie bevindt zich in zwaar weer, waardoor er veel druk staat op de nieuwe regering om hier verandering in te brengen. Dit is relevant voor Nederland, aangezien de industriële sector hier nauw verbonden is met die van Duitsland. Daarnaast is Duitsland in potentie zowel een grote vrager als aanbieder van elektriciteit op de Nederlandse markt, gegeven de interconnectiecapaciteit van 5 GW.

De nieuwe Duitse coalitie wil een capaciteitsmarkt met daarin 20 GW aan nieuwe regelbare productiecapaciteit. Hierbij wordt benadrukt dat dit via een technologie-neutrale veiling zal plaatsvinden. Gezien de kwantiteit zal de nadruk waarschijnlijk komen te liggen op gascapaciteit, en

minder op batterijen en vraagsturing. De verwachting is dat de gascentrales op termijn zullen overstappen op waterstof of uitgerust worden met een *Carbon Capture and Storage* (CCS) installatie. Dit lijkt noodzakelijk om de Europese klimaatdoelstellingen te halen.

Een interessant gegeven hierin is dat de nieuwe Duitse coalitie voorstander is van de Europese klimaatdoelstelling in 2040. Voorwaarde voor Duitsland is hierbij wel dat lidstaten de mogelijkheid moeten krijgen om een deel van hun emissies te compenseren, in plaats van alleen te reduceren. Dit geeft een belangrijk inzicht in hoe Duitsland het behalen van de klimaatdoelstellingen wil combineren met het bouwen van 20 GW aan extra gascentrales. De focus op CCS komt niet in de laatste plaats door de moeizame ontwikkeling van een groene waterstofmarkt, waardoor deze optie met onzekerheid begeven is.

Een capaciteitsmarkt is van groot belang om de leveringszekerheid op termijn te waarborgen, aangezien in het coalitieakkoord valt te lezen dat steenkool uiterlijk in 2038 uitgefaseerd moet zijn, zoals eerder ook de doelstelling was. Een succesvolle opzet van een capaciteitsmarkt is dan ook een voorwaarde voor de definitieve uitfasering van steenkool.

De uitbouw van hernieuwbare productiecapaciteit zal onverminderd doorgaan, waarbij onder andere tweezijdige *contracts for differences* (cfd's)<sup>3</sup> gebruikt gaan worden. De verdere uitbouw van hernieuwbare energiebronnen moet gepaard gaan met de benodigde infrastructuur (netverzwaringen) om verdere netcongestie te voorkomen. Een splitsing van de Duitse energiemarkt in verschillende biedzones is een veel gehoord argument voor efficiëntere ontwikkeling van hernieuwbare energie. In het akkoord hebben de coalitiepartijen echter aangegeven hier geen werk van te maken.

## Duitse ambities om de elektriciteitskosten te verlagen

De nieuwe Duitse coalitie stelt zich ten doel om de elektriciteitskosten te drukken om zo de kwakkelende energie-intensieve industrie te helpen. Hiervoor dient de energiebelasting op elektriciteit tot het Europese minimum verlaagd te worden. Daarnaast wordt de zogenaamde *Strompreiskompensation* verlengd. Het Nederlandse equivalent hiervan is de indirecte kostencompensatie voor het Europese emissiehandelssysteem, ook wel IKC genoemd. Grootverbruikers van elektriciteit kunnen door deze regeling gecompenseerd worden voor de doorberekende CO<sub>2</sub>-kosten die gepaard gaan met de elektriciteitsproductie. Deze maatregel is bedoeld om weglekeffecten van CO<sub>2</sub> te voorkomen en is daarmee tot en met 2025 goedgekeurd binnen de staatssteunregels van de EC.

De ambitie om de IKC te verlengen maakt het Nederlandse beleid hieromtrent extra relevant voor de industrie. Waar Duitsland de maatregel nooit heeft afgeschaft, besloot Nederland dit in 2022 wel te doen. Hiermee probeerde het kabinet Rutte IV tegemoet te komen aan de oproep om 'fossiele subsidies' zoveel mogelijk af te schaffen. Doordat omringende landen deze stap niet zetten (Duitsland, maar ook België en Frankrijk), ontstond er een concurrentienadeel. Dit resulteerde in een tijdelijke verlenging van de IKC-regeling in de Voorjaarsnota van 2024, waarin stond dat bedrijven voor 2024 aanspraak kunnen maken op compensatie. Het is afwachten of de IKC-regeling ook in 2025 in Nederland overeind wordt gehouden.

## In het kort

**9 GW aan beschikbare capaciteit op het hoogspanningsnet buiten spitsuren** – Bedrijven die nu op de wachtlijst staan en tijdens piekmomenten bereid zijn om af te schakelen, kunnen hierdoor eerder een aansluiting krijgen. Dit gaat volgens TenneT om maximaal 15% van de tijd, waarbij de TSO een dag van tevoren aan zal geven hoeveel en wanneer er afgeschakeld moet worden. Zulke contracten zullen gepaard gaan met een korting op de reguliere tarieven.

<sup>3</sup> Een tweezijdige CfD is een subsidieregeling waarbij de overheid bijbetaalt als de marktprijs lager is dan een vooraf afgesproken prijs (*strike price*) en producenten de overheid terugbetalen als de marktprijs boven de *strike price* uitkomt.



VVD-kamerlid Erkens heeft op 9 april [schriftelijke vragen](#) over het bericht van TenneT gesteld. Hij vraagt hierin onder andere aan minister Hermans van Klimaat en Groene Groei (KGG) hoe deze ruimte ingezet gaat worden en of het misschien mogelijk is dat de regionale netbeheerders ook ruimte hebben waar momenteel geen weet van is.

**Europees adviesorgaan pleit voor hervorming op elektriciteitsmarkt** - De *European Economic and Social Committee* (EESC) pleit in het rapport [The future of the supply and pricing of electricity in the EU](#) voor niet alleen een focus op klimaatneutraliteit, maar ook op betaalbaarheid en leveringszekerheid. Hierbij is meer overheidsbemoediging, bijvoorbeeld in de vorm van een zogenaamde e-faciliteit, gewenst. Een e-faciliteit is een door de overheid opgerichte of financieel gesteunde partij die actief is om de elektriciteitsmarkt. Dit bedrijf moet ervoor zorgen dat het elektriciteitssysteem naar behoren blijft werken, waarbij de bovenstaande drie focuspunten centraal staan. CDA-kamerlid Bontenbal heeft hier op 9 april [schriftelijke vragen](#) over gesteld aan de verantwoordelijke minister Hermans.

**Trump tekent decreet om kolencentrales in de VS open te houden** – De Amerikaanse president poogt een einde te maken aan de ‘discriminatie’ van steenkool in de elektriciteitsmix. Kolencentrales die op het punt staan om dicht te gaan, worden langer opengehouden. Ook verdwijnen de strengere emissiestandaarden voor kolen- en gascentrales die door president Biden in het *Clean Power Plan 2.0* waren geïntroduceerd. Daarnaast wordt steenkoolmijnbouw op federaal land makkelijker en zal vergunningverlening voor steenkoolprojecten sneller gaan.

De vraag is in hoeverre het beleid effect gaat hebben. Steenkool wordt in toenemende mate om economische redenen uit de mix gedrukt door hernieuwbare bronnen en gascentrales, waarbij met name dat laatste relatief goedkoop is in de VS.

**Wereldwijde elektriciteitsvraag stijgt door behoefte aan datacentra voor AI, aldus het IEA** – Het energieagentschap benadrukt in rapport [Energy and AI](#) dat datacentra steeds groter worden en clusteren, waardoor er knelpunten in de elektriciteitsvoorziening kunnen ontstaan. In geavanceerde economieën zullen datacentra tot 2030 verantwoordelijk zijn voor meer dan 20% van de vraaggroei. Voor landen als de VS en Japan loopt dit op tot wel 50%.

## Energieagenda

Organisatie	Datum	Evenement
Europese Centrale Bank (ECB)	17-apr-25	Rentevergadering Eurozone
ENTSO-e	28-apr-25	Bidding Zone Review
OPEC+	5-mei-25	Meeting on June production levels
Europese Unie	6-mei-25	Trade Day ETS2
Organisation of Petroleum Exporting Countries (OPEC)	14-mei-25	Publicatie Monthly Oil Market Report
International Energy Agency (IEA)	15-mei-25	Publicatie Monthly Oil Market Report
Europese Raad	19-mei-25	EU-UK Summit
Organisation of Petroleum Exporting Countries (OPEC)	28-mei-25	Bijeenkomst Joint Ministerial Monitoring Committee
Europese Commissie (EC)	Q3-25	CBAM Review Report

Voor meer informatie over deze update, of over de andere diensten van Publieke Zaken, Energy Research & Strategy kunt u contact opnemen met:

Hans van Cleef – [hans.vancleef@publiekezaken.eu](mailto:hans.vancleef@publiekezaken.eu) / 0031- 6 30 90 33 76

Bart van der Pas – [bart.vanderpas@publiekezaken.eu](mailto:bart.vanderpas@publiekezaken.eu) / 0031 – 6 36 52 95 51

Fabian Steenbergen – [fabian.steenbergen@publiekezaken.eu](mailto:fabian.steenbergen@publiekezaken.eu) / 0031 - 6 18 55 34 46

Guusje Schreurs – [guusje.schreurs@publiekezaken.eu](mailto:guusje.schreurs@publiekezaken.eu)

## DISCLAIMER

Dit document is samengesteld door Publieke Zaken B.V. ("PZ"), afdeling Energy Research & Strategy ("ERS"). Dit document is uitsluitend bestemd voor degene aan wie het door PZ ERS rechtstreeks is verzonden. Dit document dient uitsluitend ter informatie en vormt geen aanbod van effecten aan het publiek, noch enig advies met betrekking tot de financiële markten, energiemarkten, het doen van beleggingen, kostenbeheer en/of zakelijke activiteiten, noch een uitnodiging tot deze handelingen. Financiële handelingen of transacties kunnen derhalve niet berusten op (de informatie in) dit document. PZ, inclusief ERS, haar bestuurders noch haar werknemers geven enige verklaring of garantie, expliciet of impliciet, omtrent de nauwkeurigheid, volledigheid of juistheid van dit document en de bronnen die hierin worden vermeld en zij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor enig verlies of schade, direct of indirect. De opvattingen en meningen in dit document kunnen op elk moment veranderen en PZ (ERS) is niet verplicht de informatie in dit document na de datum ervan bij te werken. De visie van PZ ERS komt tot stand onafhankelijk van de andere bedrijfsactiviteiten van PZ. Dit document mag niet worden verspreid aan personen in de Verenigde Staten of aan "US persons" zoals gedefinieerd in Regulation S van de United States Securities Act van 1933, zoals gewijzigd.

© Copyright Publieke Zaken B.V. 2025. Alle rechten worden voorbehouden. Het is niet toegestaan dit document (geheel of gedeeltelijk) te kopiëren, te verspreiden of door te geven aan derden.